

Angļu
vārdi, kurus jau

zinām

4500

AVOTS

Sastādījis HARIJS KALNIŅŠ
JURA KARČEVSKĀ mākslinieciskais noformējums

ISBN 9984-800-08-3

© «Izdevniecība Avots», 2006
© H. Kalniņš, teksts, 2006
© J. Karčevskis, vāks, 2006

IEVADAM

Apgūstot kādu valodu, lielas pūles sagādā nepieciešamo vārdu apjoma iegaumēšana. Taču, piemēram, daudzi angļu valodas vārdi jau tiek lietoti ikdienā. Šī vārdnīca palīdzēs atjaunot zināmo vārdu krājumu dažu stundu laikā.

Vēsturiski latviešu valoda ir bagātinājusies, atrodoties nepārtrauktā saskarsmē ar citām valodām un kultūrām. Par viduslaiku Eiropas galveno valodu uzskatāma latīņu valoda. Latīņu valodas ietekme angļu un citās valodās ir neapšaubāma un pastāvēja vairākus gadsimtus. 15. un 16. gadsimtā latīņu valoda bija vienīgā vispāratzītā filozofijas un topošo citu zinātņu nozaru valoda; visi svarīgi dokumenti un sacerējumi tapa vienīgi latīņu valodā. Nezinātājiem šī intelektuāļu «miru-sī» valoda bija nesaprotama, taču daudzi latīņu vārdi ar laiku nostiprinājās kopējā leksikā.

Milzums mūsdienu speciālo terminu daudzās pasaules valodās skan gandrīz vienādi, jo to pamatā ir klasisko valodu vārdi. Zinātniskā leksika

saistīta ar latīņu un grieķu valodu gan tieši, gan pastiprināti (franču, angļu un vācu valoda). Medicīnas un juridiskajā terminoloģijā joprojām dominē latīņu valoda, mūzikas terminu izcelsme lielākoties saistīta ar itāliešu valodu.

ASV ekonomikas un zinātnes līderpozīcijas pasaulē kopā ar politisko un militāro šīs valsts varenību pakāpeniski izvirza angļu valodu par galveno starptautiskās saziņas valodu. Ļoti daudz strauji augošas darbības sfēras ir pieņēmušas angļu valodu kā vispāratzītu standartu. Vēl vairāk, daudzi angļu vārdi ir kļuvuši saprotami pat tiem, kuri nekad nav mācījušies šo valodu. Amerikāņu vārdu hi, bye, wow, okay, cool un citi ir ieguvuši starptautiski lietotu vārdu nozīmi.

Šī vārdnīca domāta plašam interesentu lokam, vārdu izvēle saistās ar domu, ka šos vārdus ir dzirdējis vairākums lasītāju. Protams, starp šiem vārdiem būs arī retāk lietoti, novecojuši vai vēsturiski jēdzieni, kurus būtu nepieciešams zināt.

UZBŪVE

Vārdnīcas pamatā ir angļu vārda rakstības vai izrunas līdzība ar tam atbilstošu vārdu latviešu valodā, kā arī daudzos gadījumos apaļajās iekavās kursīviem burtiem iespējais teksts skaidro attiecīgā vārda lietošanas sfēru, piemēram:

laser [ˈleɪzə] (*fizikā*) lāzers,

vai arī vārda lietošanas sīkāku skaidrojumu, piemēram:

last [lɑːst] lasts (*tilpuma mērvienība*).

Angļu pamatvārdi sakārtoti alfabēta secībā.

Visiem pamatvārdiem parādīta fonētiskā transkripcija.

Homonīmi doti kā atsevišķi šķīrkļi, ikvienu no tiem apzīmējot ar mazajiem latīņu burtiem ^a ^b utt. augšējā labajā stūrī, piemēram:

porter^a [ˈpɔːtə] portjē, šveicars

porter^b [ˈpɔːtə] porteris, tumšais alus

Ar arābu cipariem apzīmētas dažādās vārda nozīmes, piemēram:

league [liːg]

Aa

---

abaca ['æbəkə]

abaka (*augš un šķiedra*)

abacus ['æbəkəs]

1. abaks (*skaitāmie kauliņi*)

2. (*arhitektūrā – kapiteļa augšdaļa*) abaks

abbes ['æbəs]

abate, klostera priekšniece

abbot ['æbət]

abats, katoļu garīdznieks, klostera priekšnieks

ABC [ˌeɪbiːˈsiː]

1. alfabēts

2. ābece

3. pamati

4. alfabētisks saraksts

abdomen ['æbdəmən]

(*anatomijā*) abdomens, vēderdobums; vēders

A-bomb ['eɪbɒm]

atombumba

aboriginal [ˌæbəˈrɪdʒənəl]

aborigēns; aborigēnu-